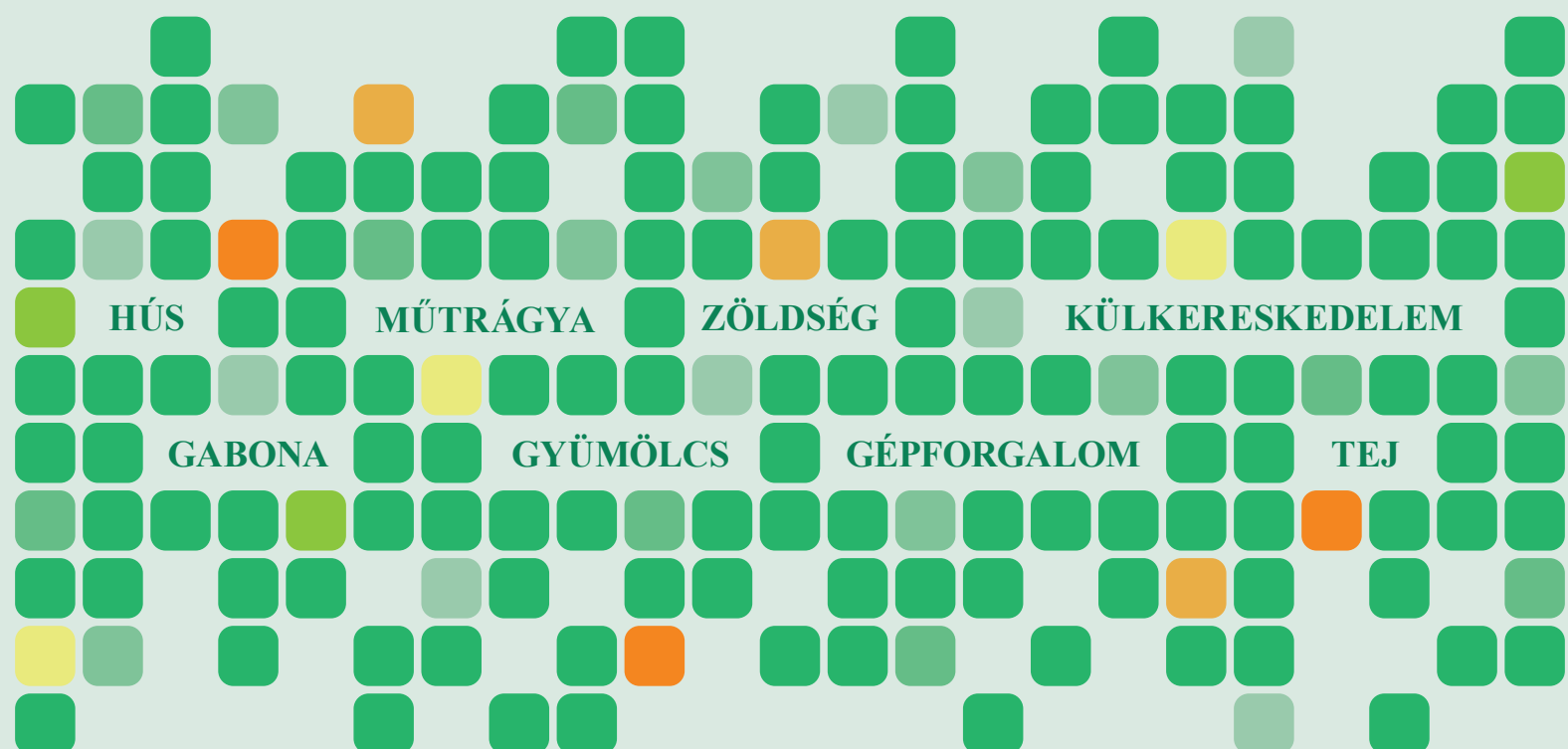

2018. MÁRCIUS

AGRÁRPIACI INFORMÁCIÓK

Az Agrárgazdasági Kutató Intézet havonta megjelenő kiadványa

Agrárpiaci Információk 2018. március

Szerkesztette

Stummer Ildikó

Bábáné Demeter Edit

Kiadó

Agrárgazdasági Kutató Intézet

H-1093 Budapest, Zsil utca 3–5.

Postacím: H-1463 Budapest, Pf. 944.

Telefon: (+36 1) 217-1011

Fax: (+36 1) 217-4469

e-mail: aki@aki.gov.hu

Internetes elérhetőségek

Agrárgazdasági Kutató Intézet

<https://www.aki.gov.hu>

Piaci Árinformációs Rendszer (PÁIR)

<https://pair.aki.gov.hu>

Agrárstatisztikai Információs Rendszer (ASIR)

<https://asir.aki.gov.hu>

Tartalomjegyzék

Gabona és olajnövény	3
Hús	5
Tej.....	7
Zöldség és Gyümölcs.....	8
Külkereskedelem.....	9
Inputok	11
Gépértékesítés.....	12
Mezőgazdasági kibocsátás.....	14
Műtrágya.....	16

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

www.ujszecsenyiterv.gov.hu

06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) a **búza** jegyzése a legközelebbi lejáratra vonatkozóan 178 (USD)/tonnáig emelkedett február második felében, majd 172–186 dollár (USD)/tonna között hullámzott március első két hetében. A párizsi árutőzsdén (Euronext/MATIF) a termény legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 157–167 euró/tonna között ingadozott ezalatt. A Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában továbbra sem érkezett vételi vagy eladási ajánlat a malmi és a takarmánybúzára, így a kereskedésük szünetelt. Az AKI PÁIR adatai szerint az étkezési búza a magyarországi fizikai piacon az egy hónappal korábbinál közel 3 százalékkal magasabb, 49,6 ezer forint/tonna áfa és szállítási költség nélküli termelői áron cserélt gazdát februárban. Ez az árszint 13 százalékkal haladta meg 2017 azonos időszakának átlagárát. A takarmánybúza termelői ára a 2018. januárit 4 százalékkal múlta felül, 47,7 ezer forint/tonna volt februárban. Ez az árszint az egy évvel korábbinál 10 százalékkal volt magasabb.

A **takarmányárpát** 2018. január–február között 3 százalékkal magasabb, 43,4 ezer forint/tonna áron vásárolták a feldolgozók, kereskedők. Ez az árszint 14 százalékkal haladta meg a 2017. februárit.

A chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) az egy hónappal korábbinál 5–8 dollárral magasabb áron, 149–152 dollár (USD)/tonna között jegyezték a **kukoricát** március elején. A párizsi árutőzsdén 165 euró közelébe emelkedett a termény legközelebbi lejáratra szóló jegyzése ugyanekkor. A BÉT-en 47,2 ezer forint/tonna áron került kivezetésre a takarmánykukorica márciusi jegyzése február utolsó tőzsdénapiján. A 2018. május–szeptemberi lejáratra vonatkozóan 48–49,6 ezer forint/

tonnáért kereskedhettek a terménnyel március első heteiben. Az AKI PÁIR adatai szerint az egy évvel korábbinál 9 százalékkal magasabb, 44,7 ezer forint/tonna áfa és szállítási költség nélküli termelői áron forgott a takarmánykukorica 2018 februárjában. Ez az árszint az egy hónappal korábbi 1 százalékkal haladta meg.

A chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) 4-14 dollárral emelkedett a **szójabab** tőzsdei elszámolóára február 15. óta, 380–392 (USD)/tonnáért jegyezték a terményt március első heteiben. A szójadara legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a március eleji 430 (USD)/tonnáról 406–411 (USD)/tonnáig csökkent a hónap közepére. A fizikai piacon az AKI PÁIR adatai szerint a fullfat szóját (33 százalék fehérje-, 12 százalék olaj- és legfeljebb 12 százalék víztartalmú) 134 ezer forint/tonna áron értékesítették februárban, az egy hónappal korábbival közel azonos áron. Ezzel egy időben tonnánként 108,7 ezer forint (FCA Koper) körüli importáron érkezett GM-szójadara jórészt Brazíliából és Argentínából.

A párizsi árutőzsdén (Euronext/MATIF) a **repcemag** legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 345–355 euró/tonna között hullámzott március első heteiben. Az AKI PÁIR adatai szerint a fizikai piacon az olajmag az egy évvel korábbinál 8 százalékkal, az egy hónappal korábbinál 3 százalékkal alacsonyabb áron, 112,1 ezer forint/tonnáért volt elérhető februárban.

Az AKI PÁIR adatai szerint a **napraforgómag** az előző havival közel azonos, 93,3 ezer forint/tonna áron cserélt gazdát 2018 februárjában. Ez az árszint az egy évvel korábbi 12 százalékkal múlta alul.

A gabonafélék és az olajnövények termelői ára Magyarországon

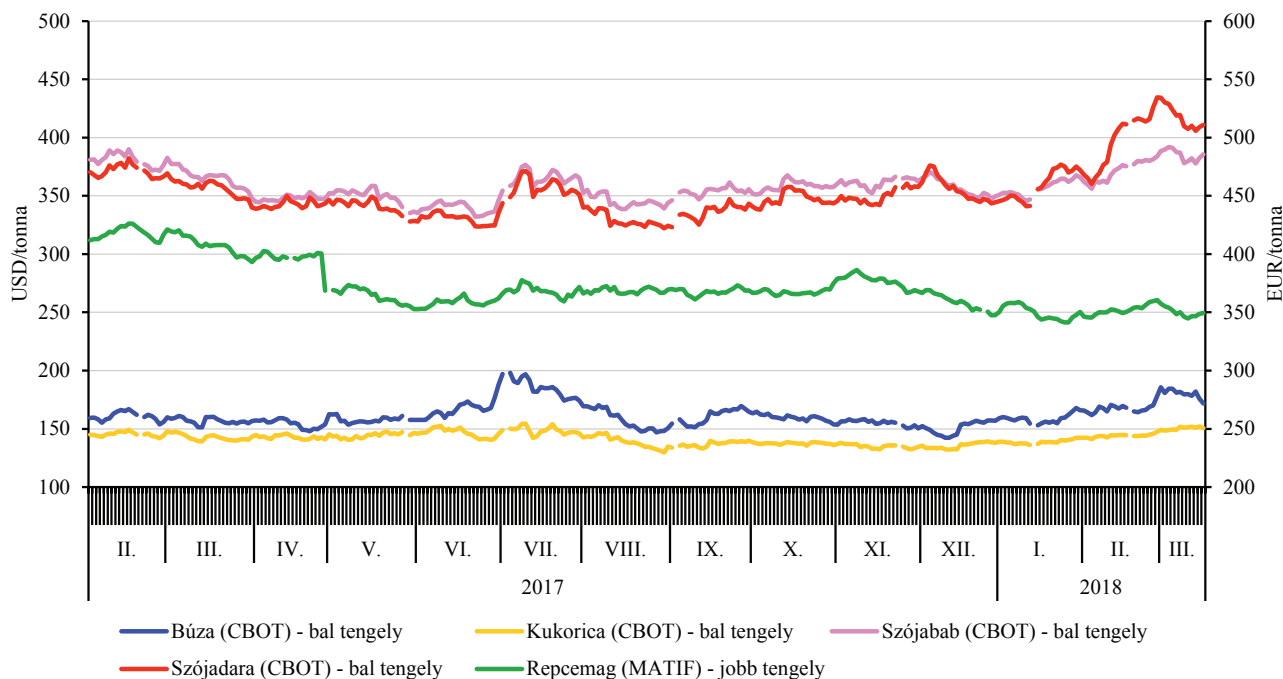
HUF/tonna

Megnevezés	2017. február	2018. január	2018. február	2018. február/ 2017. február (százalék)	2018. február/ 2018. január (százalék)
Étkezési búza	44 051	48 335	49 627	112,7	102,7
Takarmánybúza	43 484	45 999	47 656	109,6	103,6
Takarmánykukorica	40 951	44 086	44 562	108,8	101,1
Napraforgómag	105 838	93 656	93 323	88,2	99,6
Repcemag	122 511	115 271	112 130	91,5	97,3

Forrás: AKI PÁIR

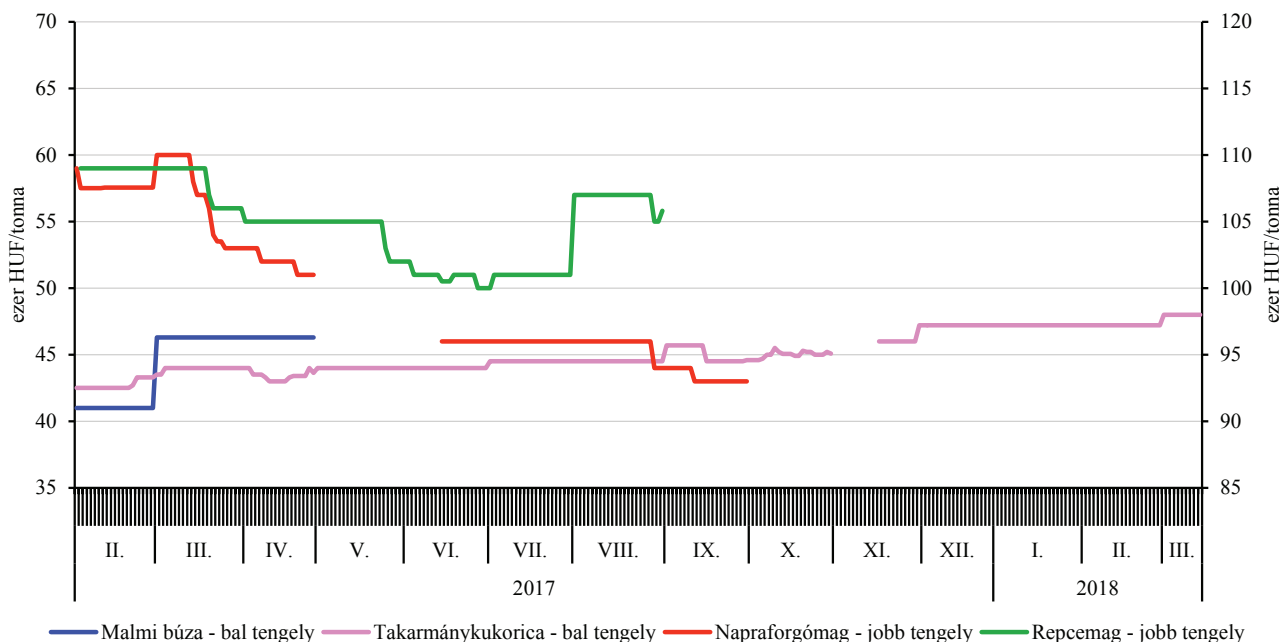
GABONA ÉS OLAJNÖVÉNY

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a chicagói és a párizsi árutőzsdén (2017–2018)

Forrás: CME Group, Euronext

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a Budapesti Értéktőzsdén (2017–2018)

Forrás: BÉT

Az Európai Unióban az „E” kereskedelmi osztályba tartozó **sertés** vágóhídi belépési ára 1,41 euró/kilogramm hasított hideg súly volt 2018 februárjában, 7,6 százalékkal csökkent az egy évvel korábbi átlagárhoz viszonyítva.

A németországi szerződéses ár 1,49 euró/kilogramm hasított súly volt 2018 11. hetében, a *Tönnies* 1,47, a *West Fleisch* 1,46, a *Vion* 1,48, a *Danish Crown* és a *Tican* pedig 1,24 euró/kilogramm hasított súly áron vásárolta a sertéseket. Az uniós sertéspiac szempontjából meghatározó vállalatok és vágóhidak átlagosan 8 százalékkal csökkentették áraikat 2018 11. hetében az előző év azonos hetének átlagárához képest. Németországban 2 százalékkal alacsonyabb áron vásárolják fel a sertéseket 2018 12. hetében, mint egy héttel korábban.

Az Európai Bizottság adatai szerint az Európai Unió 8 százalékkal kevesebb sertéshúst (3,8 millió tonna) értékesített a nemzetközi piacon 2017-ben, mint egy évvel korábban. A közösség sertéshúsimportja (36 ezer tonna) 11 százalékkal nőtt a vizsgált időszakban.

A *KSH* adatai alapján Magyarország élősértés-kivitele 14 százalékkal csökkent, míg az élősértés-behozatala 35 százalékkal nőtt 2017-ben az előző évihez képest. A nemzetközi piacon értékesített sertéshús mennyisége 3 százalékkal, a sertéshúsimport pedig 8 százalékkal emelkedett a megfigyelt időszakban.

Az *AKI PÁIR* adatai szerint a vágósertés termelői ára 432 forint/kilogramm hasított meleg súly volt 2018 februárjában, 10 százalékkal csökkent egy év alatt.

Az Európai Bizottság adatai szerint az egész **csirke** uniós átlagára 184 euró/100 kilogramm volt 2018 februárjában, ez 1 százalékos növekedést jelentett az előző év azonos hónapjának átlagárához képest.

Az Európai Bizottság adatai szerint az Európai Unió baromfi-húsexportja 2,9 százalékkal 1,7 millió tonnára nőtt 2017-ben az előző évihez képest. Az unió

baromfi-húsimportja 10,6 százalékkal 806 ezer tonnára csökkent ugyanekkor.

A *KSH* adatai szerint Magyarország baromfi-húsimportja 58 százalékkal emelkedett, míg baromfi-húsexportja 19 százalékkal csökkent 2017-ben a 2016. évihez viszonyítva.

Az *AKI PÁIR* adatai szerint Magyarországon a vágócsirke termelői ára 248 forint/kilogramm volt 2018 februárjában, 1 százalékkal emelkedett az előző év azonos hónapjának átlagárához viszonyítva.

Az Európai Bizottság adatai szerint a közösségben az **étkezési tojás** átlagára 151,9 euró/100 kilogramm volt 2018 februárjában, 25 százalékkal nőtt egy év alatt.

Magyarországon az étkezési tojás (M+L) csomagolóhelyi értékesítési ára 30,5 forint/darab volt 2018 februárjában, 18 százalékkal emelkedett a 2017. februári átlagárhoz viszonyítva.

Az EU-ban a **fiatal bika** „R3” kereskedelmi osztály vágóhídi belépési ára 3,89 euró/kilogramm hasított hideg súly volt 2018 februárjában, 3 százalékkal nőtt az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A tehén „O3” ára 7 százalékkal, az üsző „R3” ára 2 százalékkal emelkedett.

A *KSH* adatai alapján Magyarország élőmarha-exportja 13 százalékkal csökkent, ugyanakkor élőmarha-importja 20 százalékkal nőtt 2017-ben a 2016. január–decemberihez képest. A marhahúskivitel 3 százalékkal csökkent, míg a marhahúsimport 10 százalékkal emelkedett ugyanekkor.

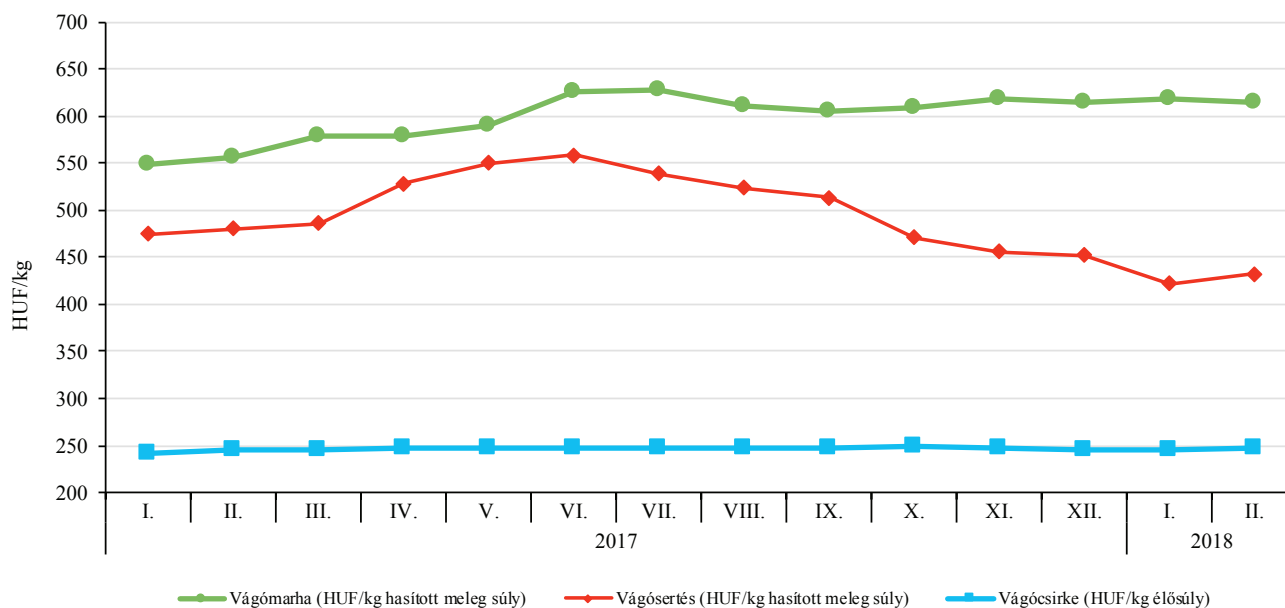
Az *AKI PÁIR* adatai szerint a fiatal bika termelői ára 761 forint/kilogramm hasított meleg súly volt 2018 februárjában, 1 százalékkal csökkent az előző év hasonló hónapjának átlagárához viszonyítva. A vágótehen ár 13 százalékkal, a vágóüszőé 10 százalékkal emelkedett ugyanebben az összehasonlításban.

A vágóállatok termelői ára Magyarországon

Megnevezés	Mértékegység	2017. február	2018. január	2018. február	2018. február/ 2017. február (százalék)	2018. február/ 2018. január (százalék)
Vágósertés	HUF/kg hasított súly	480	422	432	90,0	102,3
Vágómarha	HUF/kg hasított súly	555	619	614	110,6	99,2
Vágócsirke	HUF/kg élősúly	245	245	248	101,1	100,9
Vágópulyka	HUF/kg élősúly	381	374	369	96,9	98,7
Vágóbárány	HUF/kg élősúly	708	887	868	122,5	97,8

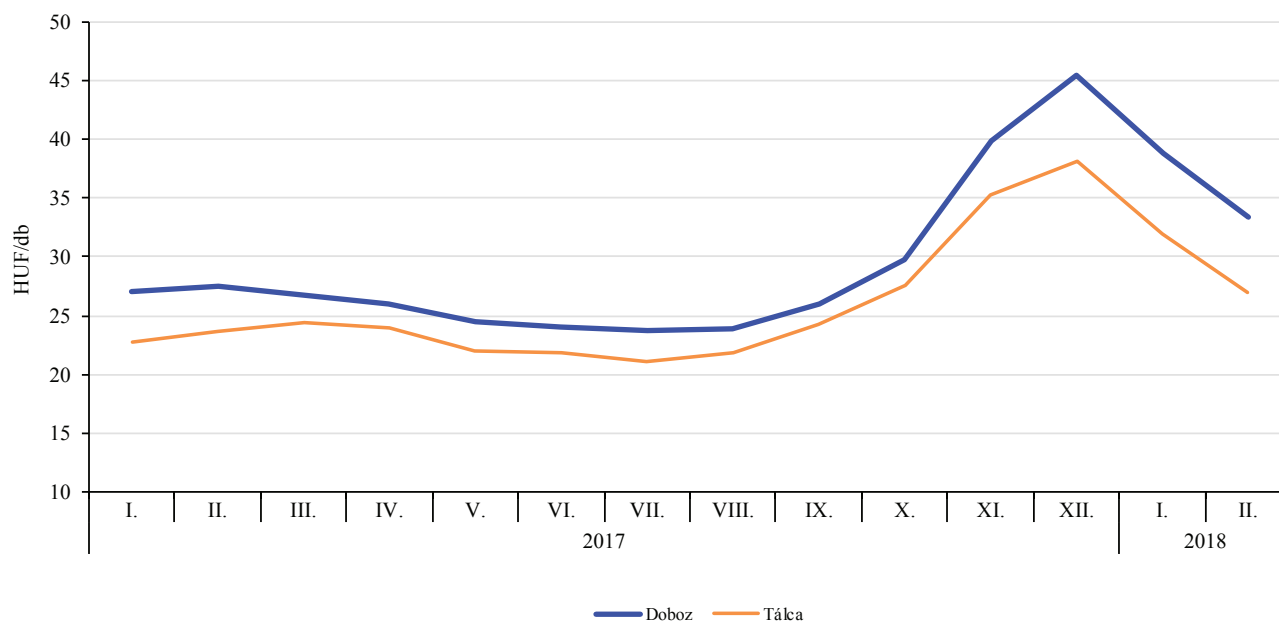
Forrás: AKI PÁIR

A vágócsirke, a vágósertés és a vágómarha termelői ára (2017–2018)

Forrás: AKI PÁIR

Az M+L méretosztályú étkezési tojás csomagolóhelyi értékesítési ára Magyarországon (2017–2018)

Forrás: AKI PÁIR

Magyarországon a **nyerstej** országos termelői átlagára 98,18 forint/kilogramm volt 2018 februárjában. A zsírtartalom 0,01 százalékpontos romlása, továbbá az alapár 2 százalékos mérséklődése mellett a nyerstej átlagára 1 százalékkal csökkent 2018 februárjában a 2018. januárhoz képest és 7 százalékkal haladta meg az előző év azonos hónapjának átlagárát. A nyerstej felvásárlása az előző havi mennyiségnél 7 százalékkal kevesebb, míg a 2017. februárinál 4 százalékkal volt több.

A nyerstej kiviteli ára 84,18 forint/kilogramm volt 2018 februárjában, az előző havinál 11 százalékkal, az egy évvel korábbinál 13 százalékkal volt alacsonyabb. A kiviteli ár 14 százalékkal maradt el a termelői átlagártól. Az **AKI PÁIR** adatai szerint a nyerstej kiszállítása 33 százalékkal csökkent 2018 februárjában az előző év azonos hónapjához viszonyítva, ezen belül a termelők és a kereskedők 48 százalékkal, a feldolgozók 6 százalékkal kevesebb nyerstejet exportáltak. A termelők és a kereskedők nyerstejkivitele 2 százalékkal volt magasabb feldolgozókénál a vizsgált hónapban.

Németországban az ömlesztett vaj értékesítési ára a 2018. 9–11. hét között 4 százalékkal, a sovány tejpore a 2017. 33. – 2018. 11. hét között 28 százalékkal csökkent. A kempteni árutőzsdén a 25 kilogrammos kiszerezésű ömlesztett vaj értékesítési ára 482,5 euró/100 kilogramm, a 25 kilogrammos kiszerezésű zsákos, ételmezési célú (intervenciós minőségű) sovány tejpore 130 euró/100 kilogramm volt 2018 11. hetében. Az ömlesztett vaj ára 118 százalékkal magasabb, míg a sovány tejpore 26 százalékkal alacsonyabb volt az intervenciós árszintnél a vizsgált héten.

A **KSH** adatai szerint Magyarország szarvasmarha-állománya 2 százalékkal 870 ezer egyedre, ezen belül az előhasi üszöké 1 százalékkal 37 ezer egyedre nőtt, míg a teheneké 395 ezer egyedden stagnált 2017. december elsején az egy évvel korábbihoz viszonyítva.

A tehenek 53 százalékát a tejhasznú (208 ezer egyed), 38 százalékát a húshasznú (151 ezer egyed), 9 százalékát a kettős hasznosítású (36 ezer egyed) fajták adták. A húshasznú tehenek száma egy év alatt 9 százalékkal, a kettős hasznosításúaké 2 százalékkal nőtt, míg a tejhasznúaké nem változott.

A **KSH** adatai szerint Magyarországon a tej és tejtermékek kivitelének árbevétele 26 százalékkal, az import értéke 18 százalékkal nőtt 2017-ben az előző évihez viszonyítva. A behozatal értéke 17 százalékkal volt magasabb a kivitel árbevételénél. A külkereskedelmi egyenleg továbbra is negatív maradt, azonban 16 százalékkal javult ugyanekkor. A nyerstej kivitele harmincszorosa volt a behozatalnak. Az import 4 százalékkal nőtt, míg az export 2 százalékkal csökkent. A nyerstej exportjának 89 százalékát a teljes, 10 százalékát a főlőzött, 1 százalékát a félzsíros tej tette ki. A félzsíros nyerstej külpiaci értékesítése 88 százalékkal, a főlőzötté 9 százalékkal csökkent, míg a teljesé 4 százalékkal nőtt. A sajt és túró termékcsoport behozatala 2017-ben kétszerese volt a kivitelnek. A sajt és túró importja 2 százalékkal csökkent, míg az exportja 11 százalékkal nőtt a vizsgált időszakban. A dobozos tej behozatala 9 százalékkal volt több a kivitelnél. Az import 8 százalékkal, az export 60 százalékkal nőtt 2017-ben az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A dobozos tej beszállításának 87 százalékát a félzsíros, 13 százalékát a teljes tej adta. A félzsíros dobozos tej importja 8 százalékkal, a teljesé 10 százalékkal nőtt egy év alatt. A savanyított tejtermékek behozatala hatszorosa volt a kivitelnek. A beszállítás 18 százalékkal, a kivitel 129 százalékkal bővült egy év alatt. A vaj és a vajkrém termékcsoport behozatala nyolcszorosa volt a kivitelnek. Az import 10 százalékkal, az export 14 százalékkal csökkent a vizsgált időszakban.

A nyerstej termelői átlagára, a nyerstej kiviteli ára Magyarországon, valamint a nyerstej azonnali ára Olaszországban

Megnevezés	2017. február	2018. január	2018. február	HUF/kg	
				2018. február/ 2017. február (százalék)	2018. február/ 2018. január (százalék)
Nyerstej termelői átlagára Magyarországon	91,92	99,37	98,18	106,81	98,81
Nyerstej kiviteli ára Magyarországon	97,16	94,62	84,18	86,64	88,97
Azonnali (spot) piaci ár Verona	117,24	110,36	99,73	85,06	90,36
Azonnali (spot) piaci ár Lodi	114,92	109,79	96,62	84,07	88,00

Megjegyzés: átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.
Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Verona, CCIAA di Lodi

A **Budapesti Nagybani Piac** a 2017-ben termelt belföldi burgonyát kilogrammonként 85–185 forint közötti termelői áron kínálták a 11. héten, ami 10-25 százalékos csökkenést jelentett egy év alatt. Kivételt képez a Cherie fajta, amelynek termelői ára 7 százalékkal 185 forint/kilogrammmra emelkedett. A hazai mellett Franciaországból származó burgonya is található a felhozatalban, amelynek 100 forint/kilogramm ára 36 százalékkal volt alacsonyabb a megfigyelt héten az egy évvel korábnál.

A belpiaci vöröshagymát mérettartománytól függően 70–80 forint/kilogramm közötti termelői áron értékesítették a 11. héten. Ez az ár megegyezett a 2017 11. hetében jellemzővel. Az Ausztriából beszállított vöröshagymát az egy évvel korábnál 13 százalékkal alacsonyabb, 70 forint/kilogramm áron kínálták. A hazai lilahagymát 180, a hollandiait 160 forint/kilogramm áron értékesítették.

A belföldi karfiol megjelenéséig importtermék található a kínálatban: a 11. héten az olaszországi karfiol az elmúlt év ugyanezen időszakához képest 51 százalékkal magasabb áron (500 forint/kilogramm) szerepelt a választékban.

A megfigyelt héten a belpiaci Packham's Triumph körte ára 300 forint/kilogramm volt. Az importkörtét 480–550 forint/kilogramm, illetve 280 forint/darab áron kínálták.

Magyarországon a **dió**termés az 1990-es évek közepén 3 ezer tonna körül mozgott, majd az elmúlt évek telepítéseinek köszönhetően 6 ezer tonna fölé emelkedett. A gyümölcsös ültetvények 6,1 százalékan foglalkoznak dióval. A *KSH* 2018. február 14. és április 16. között a 2017. évre szóló jogi szabályozásának megfelelően gyümölcsösültetvény-összeírást hajt végre, amelynek keretében a diót is felméri.

A belföldi dió esetében 2017-ben a tavaszi fagyok csupán helyi szinten jelentkeztek és a szárazabb időjárásnak köszönhetően a megszokottnál kevesebb problémát okoztak a bakteriális és gombás megbetegedések.

A *KSH* adatai szerint Magyarország dió-külkereskedelmi egyenlege pozitív. A héjasdió-kivitel volume-ne 55 százalékkal 2,37 ezer tonnára (értékét tekintve 1,27 milliárd forintról 1,82 milliárd forintra) emelkedett 2017-ben az előző évihez képest. A dióbél kivitele 6 százalékkal 1,65 ezer tonnára mérséklődött a megfigyelt időszakban. A dióbélexport értékét tekintve 3,17 milliárd forintról 3,27 milliárd forintra emelkedett. A dióbél fő piaci Szlovákia, Franciaország és Ausztria. Az import zömét a dióbél adja, amelynek behozatala 77 százalékkal 817 tonnára ugrott a vizsgált időszakban. A legnagyobb beszállító Ukrajna volt, ahonnan 118 százalékkal több (706 tonna) dióbél érkezett Magyarországra a megfigyelt periódusban. A héjas dió elsősorban Ausztriából, valamint Németországból érkezett, volumenét tekintve 2,8 tonnáról 4,3 tonnára nőtt 2017-ben az előző évihez képest.

A külpiacon történő értékesítés mellett érdemes a hazai fogyasztás ösztönzésére is több figyelmet fordítani. Az egy főre jutó fogyasztás ma 20-40 dekagrammra tehető. Kutatások bizonyítják, hogy a napi rendszerességgel fogyasztott dió (minimum 40 gramm dióbél) jó hatással van például a vér koleszterinszintjének szabályozására, csökkentve a koszorúér-betegség kockázatát.

A Budapesti Nagybani Piac a belföldi dióbél kínálata egész évben folyamatos. A hazai dió termelői ára 46 százalékkal volt magasabb (3081 forint/kilogramm) 2017-ben, mint egy évvel korábban. A 2017-ben betakarított dióbelet 2018 első két hónapjában 7 százalékkal magasabb áron kínálták, mint az előző év azonos időszakában.

Néhány belföldi zöldségféle és gyümölcs leggyakoribb bruttó termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon

Megnevezés	2017. 1-11. hét	2018. 1-11. hét	HUF/kg
			2018. 1-11. hét/ 2017. 1-11. hét (százalék)
Burgonya	126	108	85,9
Vöröshagyma	74	74	100,2
Fejes káposzta	80	73	91,5
Sárgarépa	107	93	86,8
Petrezselyemgyökér	395	321	81,3
Alma	186	226	121,7

Forrás: AKI PÁIR

A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek exportértéke 10,9 százalékkal, importértéke 9,2 százalékkal, az egyenleg 13,9 százalékkal nőtt 2017-ben. A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek kivitelének értéke 8896 millió eurót, behozatalának értéke 5656 millió eurót tett ki, az agrár-külkereskedelem aktívuma 3239 millió euró, 396 millió euróval több, mint 2016-ban.

Az élő állatok külkereskedelmi forgalma az import révén bővült: az exportérték 3 százalékkal mérséklődött, az importérték 35 százalékkal emelkedett 2017-ben. A külkereskedelem aktívuma 81,2 millió euróval 50,6 millió euróra csökkent a bázisidőszakhoz képest. Az év során összesen 28,1 ezer tonna élő sertést vitünk ki és 77,5 ezer tonnát hoztunk be. Az élő sertés külkereskedelmi forgalmának előző évi 48,3 millió eurós passzívuma 100 millió euróra nőtt 2017-ben. Az élőmarha-export 43 ezer tonnát, az import 18,5 ezer tonnát tett ki 2017-ben. Az export 6500 tonnával (-13,2 százalék) kevesebb, az importvolumen 3000 tonnával (+19,5 százalék) több volt, mint a bázisidőszakban.

Az élő baromfi külkereskedelmi forgalma élénkült, az export értéke 9,8, az importé 22 százalékkal nőtt, külkereskedelmének aktívuma 20,8 millió euró volt, 18,2 százalékkal kevesebb, mint 2016-ban.

A sertéshús kivitt mennyisége (+3,4 százalék) és az exportátlagár meghaladta az egy évvel korábbit, így 2017-ben 141,7 ezer tonna sertéshús exportjára került sor 355,4 millió euró értékben (+9,1 százalék). A sertéshús-behozatal 7,6 százalékkal nőtt, így 2017-ben 11 ezer tonnával többet, 155,2 ezer tonnát hoztunk be. A külkereskedelmi forgalom 31,6 millió eurós aktívumot eredményezett, ez 19,2 millió euróval kevesebb, mint 2016-ban.

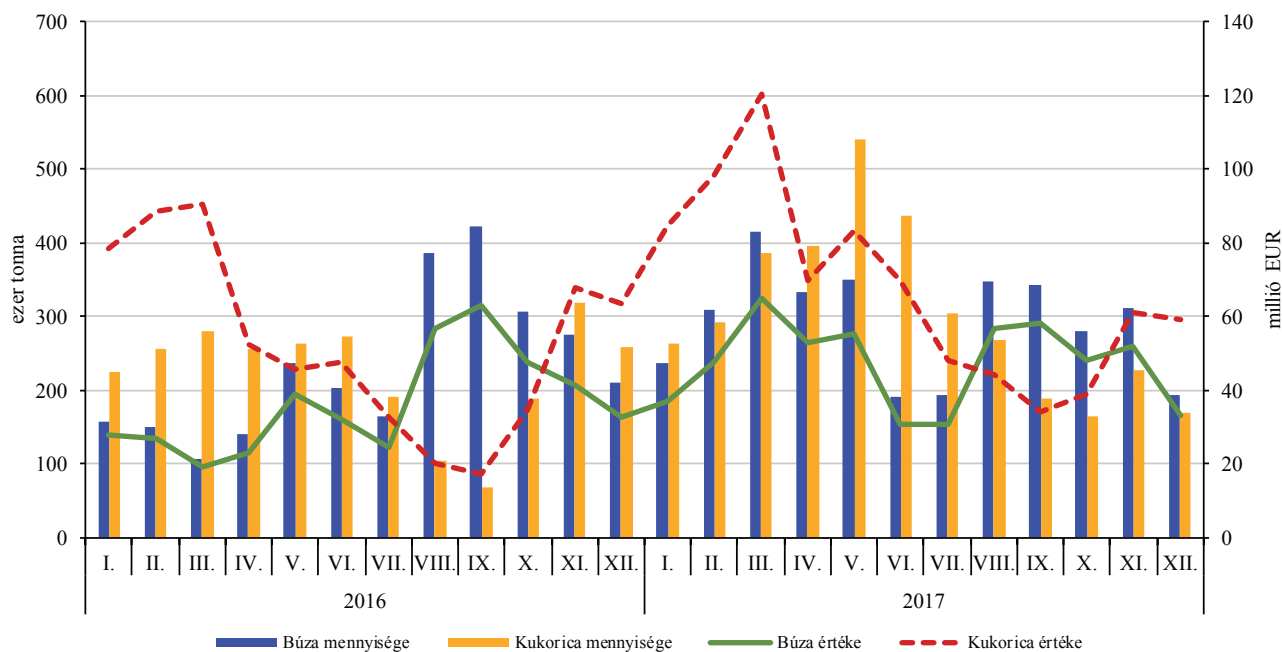
A gabonafélék exportértéke és külkereskedelmi aktívuma volt a legmagasabb a 24 agrár- és élelmiszeripari árucsoport közül 2017-ben is. A vizsgált évben összesen 8,2 millió tonna gabonát értékesítettünk a külpiacon, amelyből 3,7 millió tonna kukorica, 3,5 millió tonna búza és 1 millió tonna árpa volt. A kukorica exportvolumene 37, a búzáé 26,3, az árpáé 45,6 százalékkal haladta meg a 2016. évi értéket

Az élelmiszer-gazdaság külkereskedelmének alakulása

Megnevezés	Export			Import		
	2016. január–december (millió EUR)	2017. január–december (millió EUR)	Változás (százalék)	2016. január–december (millió EUR)	2017. január–december (millió EUR)	Változás (százalék)
I. áruosztály: Élő állatok, állati termékek	1 806	1 846	102,2	1 094	1 358	124,2
ebből: élő sertés	50	52	104,5	98	152	155,0
sertéshús	326	355	109,1	275	324	117,8
baromfihús	552	470	85,2	65	106	162,4
tej	116	152	130,7	47	59	125,9
II. áruosztály: Növényi termékek	2 387	2 850	119,4	1 263	1 282	101,5
ebből: búza	434	567	130,8	42	37	87,3
kukorica	640	817	127,7	93	102	110,6
repce	233	303	130,2	45	37	82,8
napraforgó	217	188	86,6	114	97	85,0
III. áruosztály: Állati és növényi zsír és olaj; ezek bontási terméke; elkészített ételzsír; állati és növényi eredetű viasz	471	557	118,4	230	252	109,8
ebből: napraforgó olaj	389	447	114,9	22	15	66,5
margarin	7	6	92,2	60	66	110,3
IV. áruosztály: Élelmiszer-készítmények; italok, alkoholtartalmú folyadékok és ecet; dohány és elkészített dohányipótlók	3 359	3 643	108,5	2 593	2 764	106,6
ebből: nád- és répacukor	42	46	109,4	141	98	69,7
csokoládé	162	159	97,8	215	239	111,6
állati takarmánykészítmény	583	605	103,8	189	233	123,1
Összesen	8 022	8 896	110,9	5 179	5 656	109,2

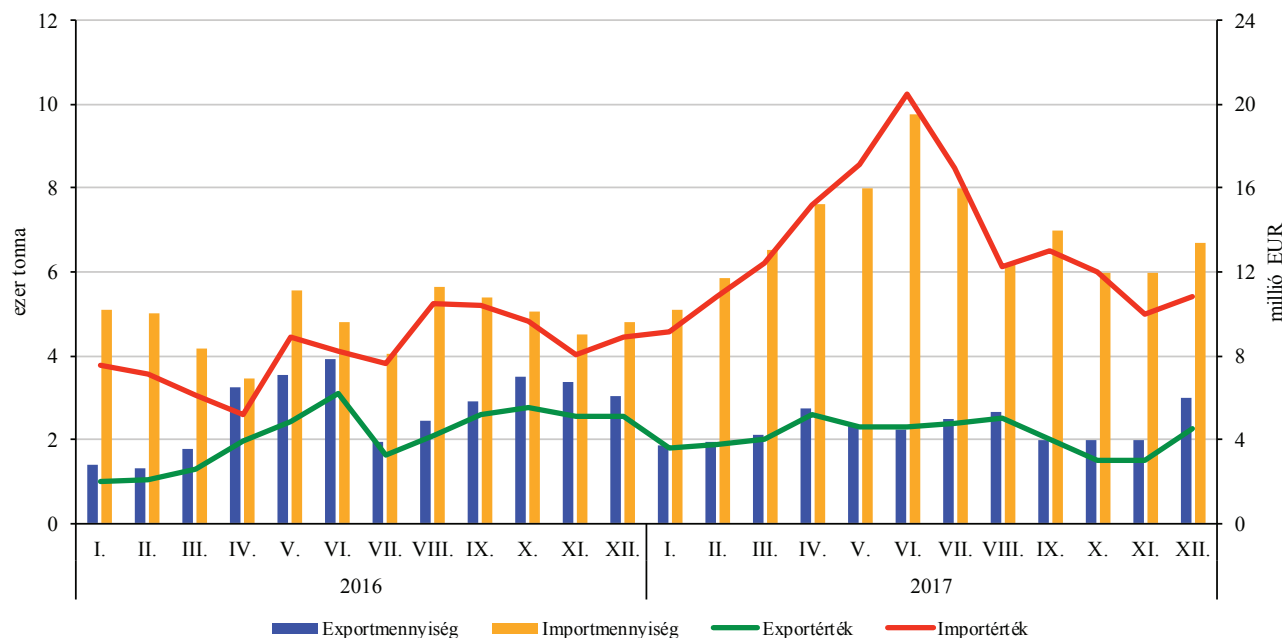
Forrás: KSH-adatok alapján az AKI Agrárstatisztikai Információs Osztályán készült összeállítás

A búza és a kukorica exportjának havi alakulása (2016–2017)

Forrás: KSH-adatok alapján az AKI Agrárstatisztikai Információs Osztályán készült összeállítás

Az élő sertés külkereskedelmi forgalmának havi alakulása (2016–2017)

Forrás: KSH-adatok alapján az AKI Agrárstatisztikai Információs Osztályán készült összeállítás

2018 februárjában továbbra is a mészammon-salétrom (MAS) és az ammónium-nitrát volt a legkeresettebb műtrágya. Mindkettő forgalma az előző hónapoz képest megélenkült, de jelentősebb mennyiség fogyott NPK 15:15:15-ből is. Évek óta megfigyelhető, hogy a műtrágyafélék iránti kereslet az év eső három hónapjában, azon belül is általában márciusban a legnagyobb. Az idei évben felvásárolt volumen alapján a tavaszi időszakban a termelők nagyobb mennyiségű tápanyagot pótolnak a földeken, mint az őszi időszakban. Gyakorlattá vált, hogy már az óév végén komolyabb mennyiséget vásárolnak műtrágyából a gazdák (az óév költségeit terhelve), amellyel a tavaszi tápanyagutánpótlást egészítik ki. A műtrágya értékesítési árak a megfigyelt hónapban vegyesen alakultak, a nagyobb forgalmú termékeké 1-3 százalékkal emelkedtek, a töb-

bié azonban megközelítőleg ugyanennyivel csökkentek. Az előző év azonos időszakához képest 2018 februárjában az ammónium-nitrát, a kálium-klorid és a NPK 15:15:15 átlagára 5-7 százalékkal nőtt, addig a többi műtrágyaféle ára mintegy 8 százalékkal csökkent.

A növényvédő szerek iránti kereslet januárhoz képest a megfigyelt hónapban megélenkült. A megfigyelt szerek közül a Force 1,5 G volt a legkeresettebb termék, de néhány gombaölő és gyomirtó szer iránt is nagyobb volt az érdeklődés. A növényvédő szerek közül a gombaölők értékesítési árai 2018 februárjában emelkedtek (2-12 százalékkal) az előző hónapoz képest, a többi szer ára jellemzően csökkent (akár 15-30 százalékkal is). Ez alól kivétel a Pulsar 40, ennél a terméknel változatlan maradt az ár.

Egyes mezőgazdasági inputok átlagárának alakulása

Megnevezés	2018. január	2018. február	2018. február/ 2018. január (százalék)	2018. február/ 2017. február (százalék)
Műtrágyafélék (HUF/tonna)				
Ammónium-nitrát (N34)	80 610	81 258	100,8	105,2
Mészammon-salétrom (MAS)	60 087	61 298	101,9	92,4
Szuperfoszfát (P18-20,5)	...	65 269
Kálium-klorid (K60)	96 661	95 151	98,4	105,7
MAP (NP 11:52)	127 600	125 485	98,3	92,1
NPK (15:15:15)	90 285	92 667	102,6	107,4
Növényvédő szerek (HUF/kg, HUF/liter)				
Gombaölő szerek				
Cherokee 5 liter	–	–	–	–
Pictor SC 1 liter	–	...	–	–
Tango Star 5 liter	...	6 529
Vitavax 2000 20 liter	...	2 372
Rovarölő szerek				
Biscaya 3 liter
Force 1,5 G 20 kg	1 924	1 684	87,5	84,0
Karate Zeon 5 CS 1 liter	14 277	11 855	83,0	93,8
Nurelle-D 50/500 EC 1 liter
Gyomirtó szerek				
Gardoprim Plus Gold 20 liter	78,1
Laudis 5 liter	8 750	6 152	70,3	...
Lumax SE 5 liter
Pulsar 40 5 liter	...	10 546	...	111,3
Reglone Air 5 liter	–	–	–	–
Roundup Mega 20 liter	2 428
Wing-P 10 liter

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI ASIR

A bővülés éve volt 2017 a mezőgazdasági géppiacon. A kétévi csökkenés után a mezőgépeladások ismét növekedésnek indultak Magyarországon, és Európában is kedvezőbben alakult a mezőgéppiac 2017-ben, mint az azt megelőző két évben. A tavalyi évben a vissza nem térítendő EU-s támogatások nem voltak elérhetőek, így a gépberuházások zöme piaci alapon valósult meg. Ezt a folyamatot segítették a kedvező finanszírozási lehetőségek is. A géppiacal párhuzamosan a magyar lízingpiac is erősödött az elmúlt évben.

Magyarországon a gazdálkodók 152 milliárd forint értékben vásároltak új mezőgazdasági gépeket, miközben az alkatrészforgalom 44 milliárd forint volt 2017-ben. Az alkatrészek eladása 2013 óta folyamatosan nő. A gépértékesítésben – az éven belül – a legnagyobb arányú bővülés az első negyedévben történt, ami az év közepén, illetve a második fél évben lassult ugyan, de fennmaradt.

A precíziós gazdálkodáshoz kapcsolódó eszközök iránti kereslet növekedése szerepet játszik a géppiac bővülésében. Ugyanakkor továbbra is érezhető a kettősség, vagyis hogy termelői oldalról egyaránt keresettek a korszerűbb, modernebb, valamint az alacsonyabb beruházási igényű, egyszerűbb gépek.

A 2017. évi gépberuházások értékének 59 százalékát az erőgépek adták, ezen belül a traktorok 59, a kom-

bájnok 24, az egyéb erőgépek pedig 17 százalékkal részesedtek. Az erőgépvásárlásoknál az átlag lőerő évről évre nő, ami egész Európára jellemző. A traktoreladások 26 százalékkal emelkedtek, 2017-ben 2864 kerek traktor talált gazdára 52,8 milliárd forint értékben. Valamennyi teljesítménykategóriában nőtt a forgalom, különösen az 50–100 és a 101–140 LE közé tartozókból vásároltak nagyobb mennyiségben, előbbiből 1059-et, utóbbiból 670-et üzemeltet be. A 261–320 LE teljesítménykategóriába tartozó traktorok értékesítése 25 százalékkal nőtt, a 320 LE feletti traktorokból 12 százalékos keresletnövekedés mutatkozott az egy évvel korábbi eladásokhoz viszonyítva. Az előbb említett traktorokból 141, illetve 130 darabot adtak el a forgalmazók 2017-ben. A gabonakombájnokból 307 új arató-cséplő gép talált gazdára 2017-ben, egy évvel korábban 314-et adtak el. Az értékesített gabonakombájnok 64 százaléka (198) hat rázóladás, 21 százaléka (66) pedig rotoros szerkezetű volt.

Az előrejelzések szerint a mezőgép-forgalmazási lendület tovább folytatódik, a szakemberek 2018-ban a vásárlási, beruházási kedv növekedésével számolnak. Ezt részben az is erősíti, hogy 2017 végén bírálták el az állattartó telepek korszerűsítésére és a kertészeti gépbeszerzésekre kiírt pályázatokat, melyek megvalósulása idén várható.

Főbb mezőgazdasági gépek értékesítése Magyarországon^{a)}

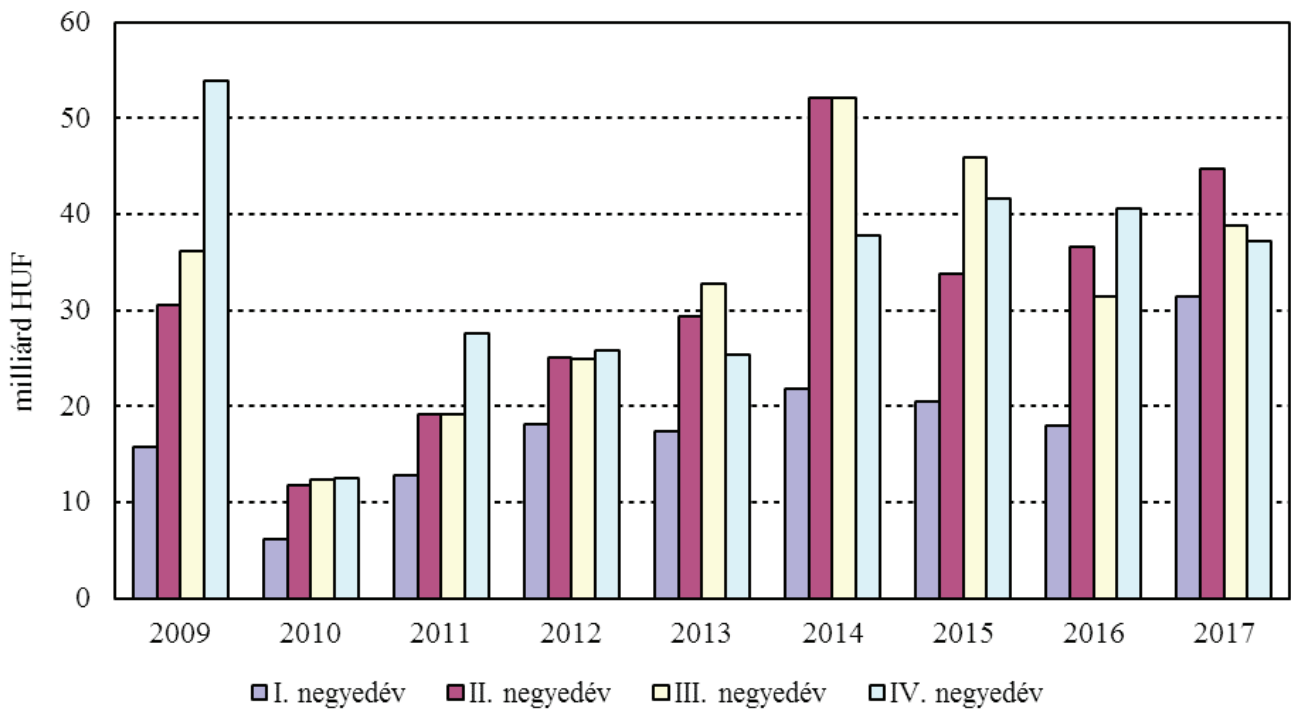
darab

Megnevezés	2015. év	2016. év	2017. év
Kerek traktorok	2 777	2 279	2 864
Gabonakombájnok	371	314	307
Önjáró rakodók	375	338	527
Szárzúzó, rézsúkaszák	629	752	975
Ágyék és váltvaforogató ekék	681	697	766
Tárcsás talajművelők	662	663	844
Magágykészítők, kombinátorok, kompaktorok	625	544	684
Hagyományos sorvető gépek (mechanikus és pneumatikus gabonavetőgépek)	294	306	266
Szemenkénti vetőgépek, kukoricavető gépek	447	270	434
Szilárdműtrágya-szóró gépek	976	898	1239
Szántóföldi permetezőgépek	639	582	750
Kukoricacsó-törő adapter	198	154	175
Napraforgó-betakarító adapter	159	179	215
Fűkaszák	702	1008	881
Hengeres bálázók	256	378	435

^{a)} Használtgép-értékesítés, viszonteladás és külföldi – EU-s és EU-n kívüli – eladás nélkül.

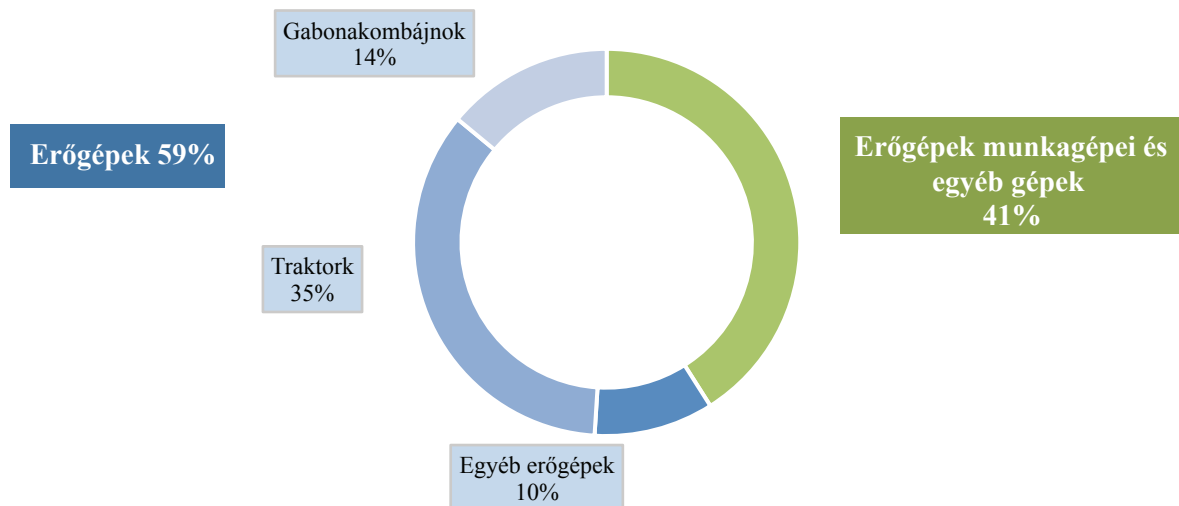
Forrás: AKI ASIR

A forgalmazó szervezetek mezőgazdasági gép-értékesítése mezőgazdasági végfelhasználóknak (2009–2017)

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

Erő- és munkagépek megoszlása értékben, 2017

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

MEZŐGAZDASÁGI KIBOCSÁTÁS

A 2018 januárjában elvégzett második előzetes számítások alapján 2017-ben a mezőgazdaság kibocsátásának folyó alapáron számított értéke 1 százalékkal maradt el a 2016. évi eredménytől, melynek hátterében a növénytermesztési és kertészeti termékek kibocsátásának 4,5 százalékos csökkenése áll, amit nagyrészt ellensúlyozott, hogy az állatok és állati termékek kibocsátásának értéke 5 százalékkal nőtt. A mezőgazdasági termelés volumencsökkenését emelkedő termelői árak kísérték, a termelés költségei összességében az előző évi szinten alakultak. A bruttó hozzáadott érték 1 százalékkal, a mezőgazdasági tevékenységből származó nettó vállalkozói jövedelem pedig 5 százalékkal csökkent. Az egy teljes munkaidős dolgozóra számított mezőgazdasági tevékenységből származó reáljövedelem 2017-ben 1,4 százalékkal maradt el a 2016. évitől.

A gabonafélék, a takarmányok, a burgonya, a kertészeti termékek és a gyümölcsfélék termésmennyisége rendre elmaradt az előző évitől. Kukoricából 22 százalékkal kevesebb 6,8 millió tonna termelt. Búzából (durumbúzával együtt) 5,2 millió tonnát takarítottak be, 7 százalékkal kevesebbet a 2016. évinél. Az ipari növények kibocsátásának volumene 4 százalékkal emel-

kedett. A napraforgó termésmennyisége 6 százalékkal, a repcetermés 2 százalékkal több az előző évinél és a cukorrépa betakarított mennyisége is emelkedett 2 százalékkal.

Az élő állatok és állati termékek kibocsátásának volumene 3 százalékkal csökkent. A sertés kibocsátásának volumene 5 százalékkal, az élő baromfié 6 százalékkal esett vissza, a szarvasmarha kibocsátásának volumene az előző évi szinten alakult. A tejtermelés volumene megközelítette a 2016. évit, míg a tojástermelés nem változott.

A termelői árak összességében 9 százalékkal nőttek, ezen belül az állatok esetében a termelői ár 6 százalékkal, míg az állati termékeké 16 százalékkal emelkedett a 2016. évi sinthez mérten. A sertés esetében a termelői ár 13 százalékkal emelkedett, a tej termelői ára 22 százalékkal, a tojás ára 15 százalékkal volt magasabb a 2016. évinél.

A két alaptevékenység, a növénytermelés és a kertészet, illetve az állattenyésztés kibocsátásának aránya az előzetes számítások alapján 2017-ben 63:37 százalék. Ez az arány 2016-ban 65:35 százalék volt, azaz 2017-ben csökkent a növénytermesztés aránya.

Mezőgazdasági számla főbb adatainak változása

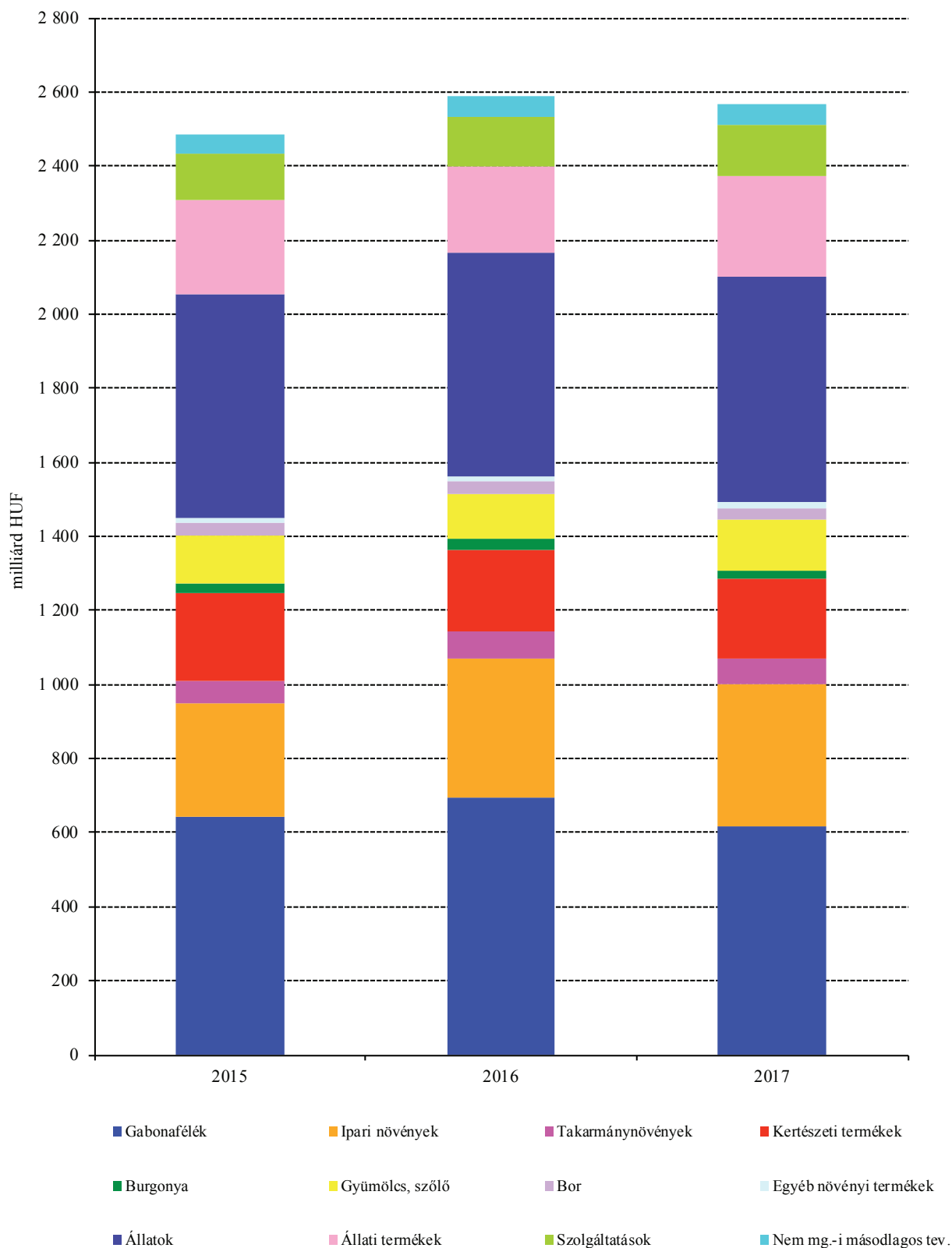
százalék

Megnevezés	Volumenindex		Értékindex	
	2016/2015	2017/2016 ^{a)}	2016/2015	2017/2016 ^{a)}
Gabonafélék (vetőmaggal)	118,4	84,5	108,0	89,3
Ipari növények (hüvelyesekkel)	130,9	103,5	123,0	100,3
Takarmánynövények	133,2	97,2	111,8	99,5
Kertészeti termékek (zöldség, ültetvény, virág)	101,9	97,4	95,2	98,2
Burgonya (vetőgumóval együtt)	94,9	81,5	118,2	75,8
Szőlő, gyümölcs	96,4	96,8	91,3	113,0
Bor	110,9	102,0	98,5	98,9
Egyéb növényi termékek	108,9	100,0	92,4	100,0
Növénytermesztési és kertészeti termékek együtt	116,3	92,9	107,6	95,5
Állatok	101,0	95,5	100,3	101,2
Állati termékek	96,4	99,4	92,6	115,7
Élő állatok és állati termékek együtt	99,6	96,6	98,0	105,2
Mezőgazdasági termékek összesen	110,1	94,2	104,0	98,9
Mezőgazdasági szolgáltatások	98,0	103,0	104,0	104,4
Nem mezőgazdasági másodlagos tevékenység	102,2	100,0	104,7	100,0
Mezőgazdasági kibocsátás összesen	109,3	94,8	104,1	99,2
Folyó termelőfelhasználás	104,3	100,2	102,3	99,5

^{a)} Előzetes adatok a mezőgazdasági számla második előrejelzése alapján.

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

A kibocsátás főbb összetevőinek alakulása 2015–2017^{a)} között

^{a)} A 2017. évi adat előzetes adat.
 Forrás: AKI, KSH

A műtrágya-forgalmazók 1,8 millió tonna műtrágyát értékesítettek közvetlenül mezőgazdasági termelők részére 2017-ben. Az értékesített mennyiség 13,9 százalékkal meghaladta az egy évvel korábbit. A műtrágyaárak átlagosan 6,6 százalékkal csökkentek, de a műtrágya-értékesítés nettó árbevétele a volumen-növekedés miatt, 4,5 százalékkal 134 milliárd forintra nőtt 2017-ben.

A mezőgazdasági termelők által 2017-ben vásárolt műtrágya nitrogén-foszfor-kálium (NPK) hatóanyag-tartalma 639 ezer tonna volt, 84 ezer tonnával (+15,2 százalék) magasabb az egy évvel korábinál. A nitrogénhatóanyag-tartalom 13,4, a foszforhatóanyag-tartalom 23,5, a kálium pedig 14,2 százalékkal több volt, mint a bázisidőszakban. Az NPK-hatóanyagok aránya 2016-ban 66:16:18 volt, 2017-ben pedig 65:18:17, azaz a foszforfelhasználás aránya erősödött, a káliumé és a nitrogéné mérséklődött.

Természetes súlyban vizsgálva 2017-ben közvetlenül mezőgazdasági termelőknek 1 millió 782 ezer tonna műtrágyát értékesítettek, amiből 1 millió 297 ezer tonna egykomponensű, 485 ezer tonna pedig összetett műtrágya volt. Az egykomponensű, illetve az összetett műtrágyák aránya 2016-ban 76:24, 2017-ben 73:27 volt, azaz 2017-ben nőtt az összetett műtrágyák aránya. Az elmúlt öt év átlagához viszonyítva a teljes műtrágya-értékesítés volumene 25 százalékkal nőtt 2017-ben. Az egykomponensű nitrogén- 20, az egykomponensű kálium-értékesítés 24 százalékkal, az összetett műtrágyák forgalma 40 százalékkal emelkedett 2017-ben a 2012–2016-os évek átlagához mérten, az egykomponensű foszforműtrágyák volumene viszont 48 százalékkal csökkent a megelőző öt év átlagához képest.

A műtrágya iránti kereslet negyedévek közötti megoszlása 2017-ben a korábbi évekhez képest megváltozott. A termelők 2017-ben a teljes műtrágyamennyiség

31 százalékát az első negyedévben vásárolták meg, 27 százalékát pedig a harmadik negyedévben. A negyedik negyedévre esett a beszerzés 25 százaléka, a második negyedévre a 16 százaléka, míg 2016-ban a harmadik negyedévben volt a leggyengébb a forgalom.

Az előző évekhez hasonlóan a legnagyobb kereslet a mészammon-salétrom (MAS) iránt volt 2017-ben: a teljes műtrágyaforgalom 44 százalékát a MAS tette ki, hiszen több mint 787 ezer tonnát adtak el belőle. A második legnépszerűbb termék az NPK 15-15-15-ös összetétel volt (99 ezer tonna), amely a teljes műtrágya-értékesítés 5,6 százalékát fedte le. Az ammónium-nitrát 89 ezer tonnás mennyisége 2017-ben csak a harmadik helyre volt elég, szemben a megelőző év második helyével.

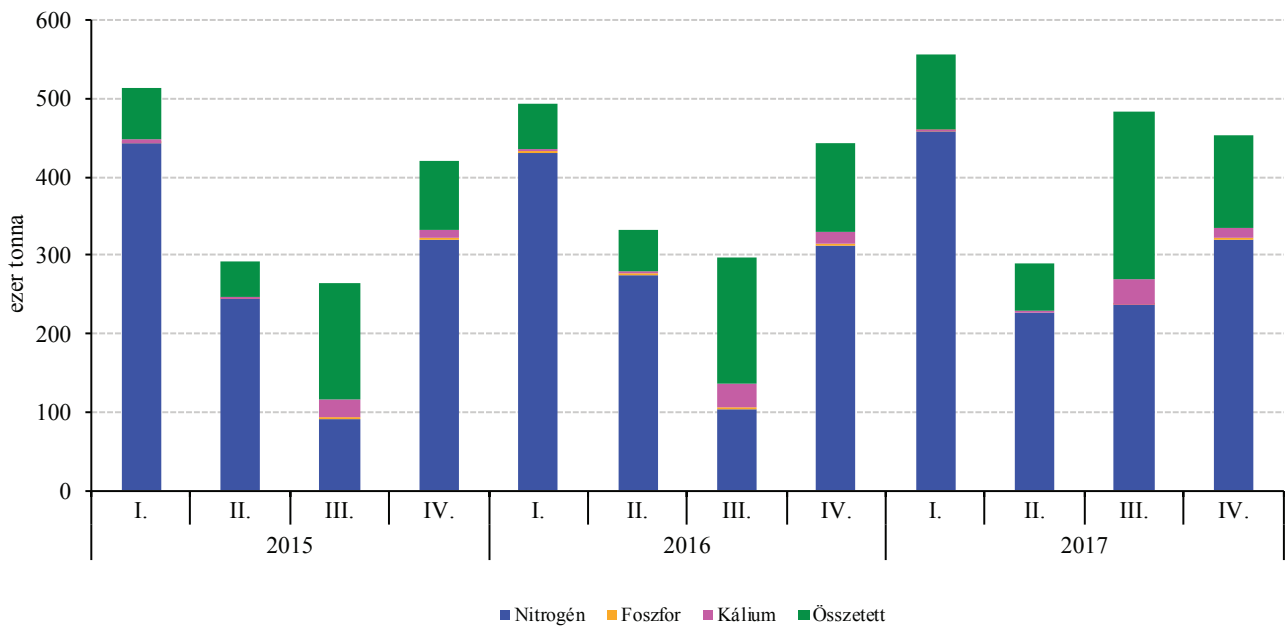
A műtrágyaárak 2017 III. negyedévében voltak a legalacsonyabbak az elmúlt hat évben, év végére azonban növekedni kezdtek, és 6,8 százalékkal voltak magasabbak, mint az előző negyedévben. A monoammónium-foszfát (MAP) tonnánkénti ára 2017-ben az első negyedévi 133 ezer forintról 125 ezerre csökkent az év végére (5. ábra). Az NPK 15-15-15 az utolsó negyedévben 5 százalékkal volt olcsóbb, mint egy évvel korábban, amikor átlagosan 98 ezer forint volt az ára. A kálium-klorid ára nem változott az év elejéhez képest (92 ezer forint). A szuperfoszfát ára átlagosan 63 ezer forint volt év végén, 3 százalékkal mérséklődött 2016 azonos időszakához képest. A 27 százalékos nitrogéntartalmú mészammon-salétrom (MAS, CAN, pétisó stb.) értékesítési ára a forgalmazóknál 2011 óta jellemzően 70-80 ezer forint volt tonnánként. 2017-ben már csak 59 ezer forintos szintről indult, de a harmadik és negyedik negyedévben az átlagár tovább csökkent. A MAS ára 2017 harmadik negyedévében megközelítette a 2010-es szintet (50,3 ezer forint).

A műtrágya-értékesítés alakulása Magyarországon

Megnevezés	2016. év		2017. év		2017./2016. év	
	természetes súlyban (tonna)	millió HUF	természetes súlyban (tonna)	millió HUF	mennyiség (százalék)	érték (százalék)
Egyszerű műtrágyák összesen	1 182 061	81 347	1 296 663	79 763	109,7	98,1
ebből: nitrogén	1 123 223	75 963	1 243 056	74 825	110,7	98,5
foszfor	4 639	414	1 909	136	41,2	32,9
kálium	54 199	4 969	51 697	4 802	95,4	96,6
Összetett műtrágyák összesen	382 650	44 288	485 205	51 843	126,8	117,1
NPK műtrágyák összesen	1 564 711	125 635	1 781 868	131 606	113,9	104,8

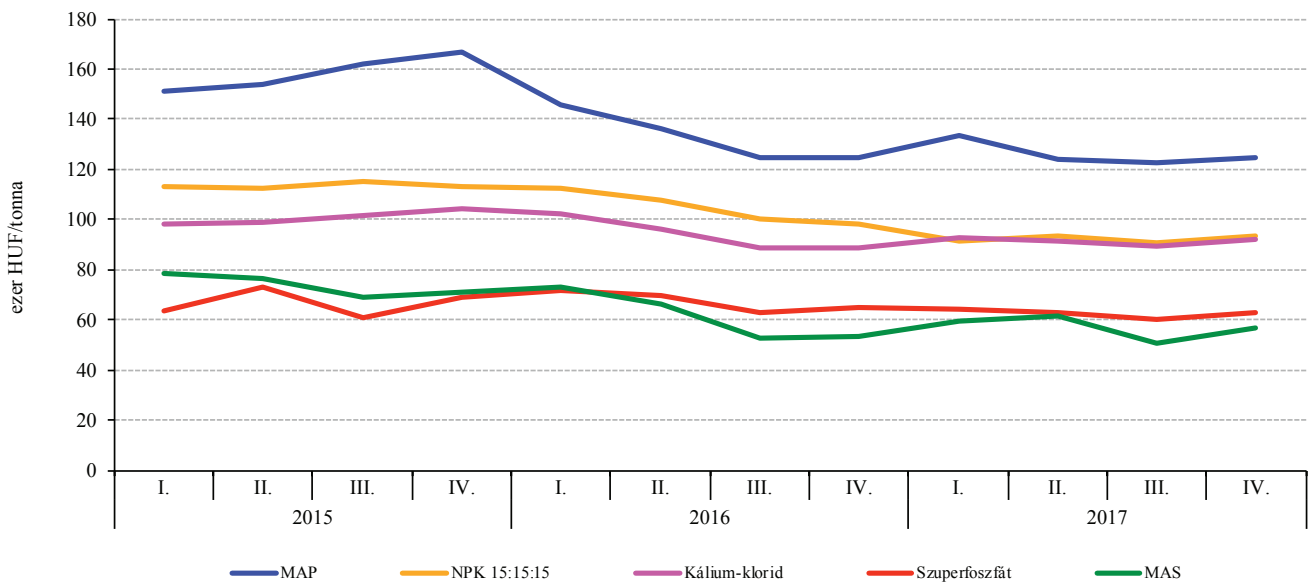
Forrás: AKI ASIR

A mezőgazdasági termelőknek értékesített műtrágya mennyisége (2015–2017)

Forrás: AKI ASIR

Egyes műtrágyafélék árának alakulása negyedévenként (2015–2017)

Forrás: AKI ASIR

